IV. évfolyam Celldömölk 1908 március 22. 12. szám

KEMENESALJA

VEGYES TARTALMU FÜGGETLEN LAP

Megjelen minden vasárnap reggel.
Előfizetési ára: Egész évre 8 korona, félévre 4 korona, negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára darabonként 20 fillér.

Felelős szerkesztő:
DINKGREVE NÁNDOR

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Dinkgreve Nándor könyvnyomdája Celldömölkön ide intezendők a szellemi részt illető közlemények, hirdetések és mindennemü pénzilletékek.

Kossuth Lajos halálának évfordulója.

Tizennégy esztendeje immár, hogy a magyar nemzet édes atyja, hazánk legnagyobb, legdicsőbb fia: Kossuth Lajos örökre lehunyta szemeit, végtelen szomoruságba, nagy gyászba borítván az országot.

Tizennégy esztendeje! . . . Úgy rémlik, mintha ma történt volna e rettentő csapás. Azt hinnök, hogy a kalendáriom most ir 1894. évi márc. 20-at.

Most se tudunk bejenyugodni abba, hogy a csodás szellem, a hatalmas meteor elköltözött innen. Akkor legkevésbbé adtunk hitelt a fájdalmas és megrenditő valóságnak . . .

Igaz volt . . . Kossuth apánk csendes lett, hallgatag lett; elnémult az a férfiu, ki évtizedekkel annakelőtte erős, tiszta, hazafias érzésével, lánglelkével s ragyogó szónoki képességével megteremtette minden kincsnél drágábbat és értékesebbet: a nemzeti szabadságot.

Kossuth Lajos nemes hévvel, hatalmas, gyujtó lánggal teli beszédei állitották talpra a szunnyadó nemzetet, magasan szárnyaló fenkölt szónoklataival sikerült szaporább mozgásba hozni a magyarság vérét. A nemzet erőt kapott és lelkesedése tetőpontján a legnagyobb áldozatokra is képes volt a veszélyben forgó haza érdekében.

Kossuth Lajos mondotta, hogy szorgalom és akarat tehetséget pótol. Nála a vasakarat és páratlan szorgalom egyesült fényes, egész kort bevilágitó, sőt korszakot alkotó tehetséggel s teremtett és létesitett csodás dolgokat s megteremtette, megalkotta a legnagyobbat: a szabadságot.

Bámulatos gyorsasággal toborzott össze egyhadsereget, számra nézve nem óriási, de elszántságra, vitézségre nézve mindörökké ragyogó példája a szabadságáért, függetlenségéért és önállóságáért küzdő katonaságnak.

Egy férfi, egy hatalmas szellem harsogó szavára, hivó szózatára megindult a nemzet apraja-nagyja, öregje, fiatalja, fegyvert ragadott minden ép kéz-láb ember és ment a csatába, életét áldozni, vérét ontani a mindennél drágább és szentebb hazáért.

Kossuth Lajos dicső nevét évszázadok, sőt évezredek sem tudják majd elhomályositani, oly tündöklő fényben, oly ragyogó magasságban áll az utókor előtt.

A magyar nép, a magyar nemzet szemében egyre nagyobbá nő, mindjobban emelkedik glóriás alakja; ott él minden igaz hazafi szivében és emlékezetében; ott él kitörülhetetlenül szelleme közöttünk; ott él az a csodás szellem, mely istenit alkotott, mely tetteivel a halhatatlanságot szerezte meg magának és nemzetének.

Az évforduló alkalmából a kegyeletes magyarság elzarándokol a nemzet nagy fiának sirjához, elhozván legigazibb, legfájdalmasabb könnyeit, miket sirja felett elhullat; elzokogja legőszintébb bánatát, hogy nincs már többé »aki izen.«

Az egész ország, az egész világ, hol csak magyar él, kegyelettel adózik Kossuth apánk emlékezetének, méltóan emlékezik meg a drága halott szomoru évfordulójáról.

Feltünik csodás, misztikus alakja és magunk előtt látjuk fáradhatatlan munkálkodását, lelkes ténykedéseit az édes haza érdekében. Kidomborodnak magasztos eszméi, nemes törekvései és fenkölt cselekedetei s ugy érezzük, mintha ismét közöttünk látnók és mondaná:

»Leborulok a nemzet nagysága!«

Csodás érzés tart fogva bennünket s mi imára kulcsolt kezekkel leborulunk az ő beláthatatlan nagysága, hatalma szelleme előtt és áldjuk haló poraiban.

Legyen áldott dicső emlékezete!

A modern nevelés ötletei.

(A jellem. — A feminizmus és az ifjuság nevelése. — A közös nevelés külföldön. — Katonai kiképzés középiskoláinkban.)

Amit Arisztotelesz meg Cicero már saját korukban megirtak és hirdettek, hogy a tehetség, a szellem, a hajlam vérbeli, tehát velünkszületett (*innatus*), mig a jellem a nevelés eredménye, ezt a nagy igazságot példázza regényirodalmunknak nem egy alakja, ez az elv gróf Apponyi Albertnek is a tárcaelve; Lux Terka meg azt irja, hogy ő a nevelés jellemképző elvét előbb hirdette, mint Apponyi hangsulyozta volna. Ime a nagy szellemek találkozása Arisztotelesztől, meg Cicerótól Lux Terkáig. Nekem is volt egy tanárom, aki teljes mértékben magáévá tette a vallás- és közoktatásügyi miniszter elvét s azt tüzte ki hivatásául, hogy jellemet neveljen tanitványaiban. Először jellemet s aztán tudást.

És bizony-bizony, nagy dolog is az a jellem. Valamikor nagyobb értéke volt, mint ma. S ez különös. Az volna a természetes, hogy mikor minden második ember jellemes: éppen hogy észreveszik. Mikor pedig minden tucat ember között akad egy jellemes: akkor mint drága kincset s mint nem mindennapi lelki élvezetet tulbecsülik. Az a természet öröktörvénye, hogy a ritkán látott: feltünő. Ez alól a szabály alól csak egyetlen egy kivétel van: az emberek erkölcsi értéke. Nevezetesen: mikor 12 ember közül 6 jellemes és 6 nem az, akkor az egyik hat bámulja a másik hat tulajdonságát, mivelhogy, ami az egyiknek sajátja, az a másik előtt ritkán látott, tüneményes jelenség. Igy akad a csodának hat bámulója. Mikor pedig 12 ember közül 1 jellemes és 11 nem az, akkor . . . nos, akkor, ahelyett, hogy 11 ember bámulna a csodát, csak az az egy bámul. Mert ez az eset olyan kornak a matematikai képlete, a mely korban az emberek már minden érzéküket elveszitették az erkölcs iránt. Vagyis az embereknek igy létesült 11-es csoportjában elvész a 12-ik s — ha elég ostoba — még szégyelheti is különcködését.

Hogy a mai kornak mi a képlete? Semmi esetre sem az előbbi első példa, de — talán — nem is a második. Annyi bizonyos, hogy ma nem valami nagy az azsiója az u. n. jellemnek. Pedig nagy dolog ám az a jellem; nagyobb, mint sokan gondolják. Tulajdonképpen maga a jövőnk, a létünk, a boldogságunk s — mégsem életcélunk. A polgarok jellemszilárdsága: maga az állami élet jellemszilárdsága. A görögök és rómaiak jellemeket neveltek. Ma ugy mondanánk: jelle-

RÁCZ GYULA
épület és butorasztalos
Celldömölk (a kőfaragóval szemben).

Elvállal mindenféle asztalos munkát s azt a legszolidabb kivitelben jutányos áron készíti Javitiásokat gyorsan és pontosan eszközli

mekkel áldozottak. Politikai életükben nem a szónoklatoknak adóztak, nem az eszméknek hódoltak, hanem elsősorban a jellemnek. Ma a politikai életre való hajlandóság, a közpálya, az államférfiui jogkör mindent megkíván, a jellemet kivéve. Ma már nagyon sok jellemerőket ismérik a jellemnek. Csak azt nem, hogy az ember jelleme — maga az ember.

S amit Cicero egyszerűen konstatálj, azt ma ezren, meg ezren fejtegetik. Az emberek kezdik szükséget érezni a jellemnek. A jellemhiány kezd inséges lenni. Kétségbeesve veszik tudomásul, hogy a tudás még nem jellem s hogy a jellemet nevelni kell. Nevelni: ez a legnehezebb. Kivált, ha neveletlen szülők akarják nevelni gyermekeiket. Mennyi áldozatot kell hozni, mennyi fáradságba kerül s milyen lassan mutatkozik eredmény. A neveléshiány valóságos átka a magyar nemzetnek. A hivatott nevelők már mind halottak. A ma felszinen levő generáció semmit sem őrizett meg a nagy nevelők szellemből. Mai közéletünk elrettentő példája a neveles hiányának.

A hazafiság is a jellem eleme. A neveletlen nemzedék nemzetietlen is. S ez a neveletlen, nemzetietlen generációt bántja a lelkiismeret. Nem akarja, hogy az uj nemzedék is igy nőjjön fel. Nevelni akar egy uj, intelligens, jellemes nemzedéket. Szegény neveletlen nevelőink! Hogy erőlködnek! Mennyi jóakarat van bennük s mennyi tapasztalatlanság! Hogy kapkodnak fühöz-fához. Valami frappáns nevelési módszert szeretnének létesiteni. S észre sem veszik nagy buzgalmukban, hogy hol Spártából, hol Athénből, hol meg Rómából jönnek meg ötleteikkel. Nem nézik a kort, melyet nem is ismernek; nem nézik az ifjuságot, melyet egy uj *ma* szellemében akarnak nevelni. A nevelési elveket azonositják a jóakarattal.

Igy jönnek létre a modern nevelés ötletei.

Nem fogom általánositani a kérdést. Egész Európában visszaélés észlelhető az erkölcsi fejlődésben. Vannak államok, ahol ez az állapot reakció. Nálunk csak az egyenletesen lassuló fejlődésnek egyik fázisa. Annyira izolálva még sem élünk Európa többi nemzete között, hogy ilyenfajta speciális betegséggel dicsekedhessünk. Csak nagy a hajlandóságunk, hogy megbétegedjünk s a nagy epidémia csak vigasztalásunkra szolgálhat.

Ez a betegség a maga epidémikus voltában két nagy kérdést vetett fel: az ifjuság nevelését és a feminizmust.

*

Egyik kérdés sem uj. Az ifjuságot nevelik, mióta a világ fennáll. Feminizmus is létezik, mióta az első asszony megjelent a földön. Szokratész az ifjuság nevelője volt. Szokratészt ugyanígy feminista. Ime, az ifjuság nevelése és a feminizmus karöltve már az ókorban is jelentkezett. Ma az erkölcsi visszaélés ad életet e kérdéseknek. S ugy látszik, hogy az emberek erkölcsi érzéke is olyan valami, ami, ha sokat használják, kimerül, elkopik.

(Folyt. köv.)

HIREK.

Hervadó virág.

Irta: **Tomor Árkád.**

Nem szól még az erdőn tavaszi madárdal,
De lágy szellő leng már a vidéken által:
Kikeletet hirdet a nap enyhe csókja,
Mikor sugarait kis szobámba szórja.
Megdobban a szivem, pirban ég az arcom, —
De csak sóhaj hallik a remegő ajkon:
Eszembe jutsz százszor, hervadó testvérem.
Ősz lesz ez a tavasz, ugyis tudom, érzem.
Sárga ősz lesz nékem . . .

Mert akársz elhagyni, mert készülsz el tőlünk?
Hisz a szellőtől is olyan feltve őrzünk:
A napnál többet ér édesanyánk csókja,
S halovány arcodra oly hiába szórja!
Nemsokára itt lesz a vig fecskecsapat,
Madárnóta zeng majd az eresztünk alatt,
S vertelen ajkadon elnémul az ének. —
Angyalra van szükség, angyal kell az égnek,
Az ég Istenének . . .

Irják, hogy az ágyad hogyan körülzsongják,
Vigasztaló szót mond ez is, az is hozzad.
Te hallgatod őket, s dehogy veszed észre,
Egy-egy kicsiny testvér mikor fordul felre,
Hogy a földre ejtse a csillogó könnyet,
Hiszen igy a lelke ezerszerte könnyebb . . .
Ó, ha tudnád, hozzád én is hogyan vágyom,
Megnyugtatni téged ott a betegágyon,
Hervadó virágom!

Nem, még nem eresztünk, hisz' oly fiatal vagy!
Lásd, tavasz lesz ismét, enged a zord tél, fagy,
A nap szelid fénye pirt lop az arcodra,
Mert vinne el mégis az életnek sodra?
Az első madárdal meghozza a kedved,
A vér pezsegni kezd, forr majd ujra benned,
Ó, nem lesz hiába az én imádságom,
Gyökérről letépett hervadó virágom,
Legdrágább virágom!

Megyei tisztujitás. A kőszegi megüresedett főszolgabiroi állásra Ruzsa N. megyei I. aljegyzőt, I. aljegyzővé dr. Ostfy Lajost, ennek helyébe Vidos N. szolgabirót, Vidós helyére pedig Hauler János járásunk tb. szolgabiróját jelölte egyhangulag, a járási megyebizottsági tagok csütörtökön Celldömölkön tartott értekezletén.

Szent Benedek napja. A pannonhalmi sz. Benedek-rend celldömölki székháza a rend alapitójának nevenapját a szokott ünnepéllyel ülte meg az idén is. Délelőtt 9 órakor az apátsági templomban Wagner Lőrincz apát ünnepélyes misét mondott. Rácz Endre és dr Parcsami Henrik segédletével, melyen a mindkét nembeli tanulóifjuságon kivül számos hivő jelent meg. Délben pedig az apátság fényes ebédet adott, honnan csak a késő délutáni órákban oszlott szét az idősebb vendégsereg.

Házvétel. Takáchi Marton főszolgabiró az ugynevezett Sóházépületet szolgaviroi hivatal megvette 32000 koronáért Weisz Kálmán helybeli kereskedőtől.

A győri ref. egyház az elhunyt Szabó Zsigmond helyébe Szekeres Mihály noszlopi ref. papot választotta meg.

Vallásos estély. Miként már lapunk előző számában jelentettük, a mai vasárnapon d. e. a helybeli ág. hitv. ev. templomban Prohle Károly, a theol. akademia egyik tanára Sopronból, tartja az egyházi szent beszédet a hivek lelki épülésére; délután 3 órakor pedig a theol. akademia hallgatói tartanak vallásos irányu előadásokat. — Este a soproni vendégek tiszteletére közvacsora lesz Hubert Sámuelnél, a Bárány-vendéglő étteremben. Egy teríték 2 kor. 50 fillér. A közvacsorán mások is résztvehetnek.

Árverés a vasuton. Az utasok által elhagyott ingótárgyak, nevezetesen botok, esernyők, fehérnemüek, böröndök, kendők, stb folyó hó 27-én délelőtt 9 órakor az állomási épület III. osztályu váróterében nyilvánosan el fognak árvereztetni.

Szinház. A szezon vége közeledtével örvendetes hatást kelt a társulatban, hogy a szinházi publikum mind jobban és jobban érdeklődik az esték iránt. E körülménynek kihatása van a társulati tagok ambitiójára is és mondhatjuk, hogy törekvésük párhuzamban halad a pártolással. Nem palástolhatók azonban egyes hiányok, melyek még kiküszöbölésre, javitásra, tökéletesbitésre szorulnak, de ezek csupán külsőségekben rejlenek, mint pl. a dekorátió, felszerelési tárgyak stb. Ha egy pusztulásnak indult társulat reorganizálásának kezdő stádiumáról van szó, ilyesmin megütköznünk nem szabad. Fehér, tudjuk, uj direktor, most vette át a Pilisi-féle társulatot hiányosságaival együtt. De, mint észlelhetjük energikus direktort talált a társulat benne, aki minden tehetségével oda hat, hogy a közönség igényeit kielégitse. Fehér az ősz folyamán ismét felkeres bennünket, amidőn jelesebb tagjainak, mint pl. Pilisiné, Lorándi stb. meghagyásával uj, tehetségesebb tagokkal kedveskedik közönségének, uj és diszes dekorativval szereli fel a szinpadot. Ha ez a terv megvalósul, teljes anyagi siker fogja törekvéseit koronázni, ami most is elég meglehetős a viszonyokhoz mérten. A mult heti előadások teljes erkölcsi sikert arattak s egyes esték óriási érdeklődést keltettek a szinházlátogatókban, akik aztán hőséges tapszáporral honorálták Pilisinét, Lorándit, Kovácsot és Kellert. Pilisiné fényes tehetségével tündökölt a Magdolnában. Keller ugyanebben kreálta legjobb szerepeinek egyikét. A szombat esti nézőtér bizonyiték arra nézve, hogy az ujdonság iránt lelkesül a közönség. Ilyen szépszámu közönség kellene gyakrabban. Kedden este Nők az alkotmányban kerül szinre, e kitünő francia bohózat, mellyel aztán bezárulnak egy időre a szinház kapui. A bucsuelőadás jótékonycélt is szolgál a gyermekvédő liga helybeli kerülete javára. Mindenesetre dicséretreméltó ötlet, mely alkalmas a nemes közönségnek a jótékonyság gyakorlására.

A gazdák nem ülnek fel. Az irgy konkurrencia ugylátszik semmitől sem riad vissza, csakhogy elhitesse a gazdákkal, mintha a nem impregnált répamag ép oly jó és kimagasló értékü volna, mint a Mauthner-féle udvari magkereskedő által kizárólagosan forgalmazott impregnált répamag. Természetesen, ez hamavaló erőlködés, hiszen azért gazdákat, kik mar impregnált répamagot vettek, se fel nem ültetik, se attól többé el nem tantoritják: lévén egyedül hivatottak arra, hogy magát tolja fel birónak, mintha bizony a delikvens itélkezhetne a biró felett! Valóban a legfőbb ideje, hogy a konkurrencia ily feketen elfajulása ellen a földmivelési minister a legsürgősebben gondoskodjék a tisztességtelen versenyről szóló törvény megalkotásával.—

Lószemle. A f. hó 20-án a kincstári honvédlovak felett megtartott szemlén a szemlebizottság megelegedését fejezte ki, amennyiben a 90 darab honvédlovat, általában jó kendekcióban találta 2—3 kivételével.

Sorsolás. A II. Rákóczi Ferenc lovasszobra javára engedélyezett tárgysorsjáték 1908. márc. 15-én megejtett huzásának eredménye ez: 40,000 kor. értéket nyert 109 178, 10,000 kor. értéket nyert 255,855, 6,000 kor. értéket nyert 139,538, 5,000 kor. értéket nyert 322,156. Az összes huzásokat elvégeztés, a fővárosi lapok és sorsolási tudósitók az összes eredményeket közölték. A nyeremények átvételének határideje 1908. ápr. 26. Bpest, IX. Boráros-tér 2.

Hivatalos rendelet. Darányi Ignác földmivelésügyi m. kir. miniszter a következő rendeletet intézte a törvényhatóságokhoz. »A hernyók irtására a hatósági ellenőrzés megtartására kitüzött határidők közeledtével szükségesnek tartom, hogy a hernyók kötelező irtása tárgyában kiadott körrendeletem végrehajtására a törvényhatóság figyelmét felhivjam. Tekintettel arra, hogy a gyümölcstermelésnek, amelyeket leginkább a hernyók veszélyeztetnek — közgazdasági jelentősége mindinkább növekszik, felhivom a törvényhatóságot, hogy az idézett körrendeletemben elrendelt intézkedéseket a legnagyobb pontossággal és kellő szigorral foganatositsa s megfelelően intézkedjék, hogy az ezen rendelet végrehajtásának ellenőrzése végett kiküldött szakközegeim a közigazgatási hatóságok részéről kellő módon támogattassanak. Ez alkalommal, mivel a hernyókat a madarak minden emberi erőnél nagyobb mérvben pusztithatják s igy a hasznos madarak kimelése a hernyók és a kártékony rovarok elleni védekezésbeu jelentékny eredményt biztosithat, felhivom a törvényhatóságot arra, hogy a hasznos állatok és madarak oltalmazása érdekében kiadott rendeletem foganatositásáról gondoskodjék. Jelen rendeletem a legszélesebb körben közhirré teendő.«

Postarablás. A nemesmagasi postahivatalnak csütörtök és péntek közötti éjjelen nem várt vendégei voltak. A hivatlan vendégek hivatalvizsgálatot tartottak, ami főként a pénztár és bélyegkészletre terjedt ki. Konstatálták, hogy a pénztár nincs rendben, [illegible] fillereket hagyta a pénztárfiókban, a bankjegyeket magával szokván vinni. előszobájába. Az elégületlen rovancsolók a csekélyszámu fillereket magukkal vitték a mintegy 20—30 korona értékü bélyegkészlettel együtt. Az ismeretlen betörőket a csendőrség nyomozza.

Duhajkodó legények. Kedden este a Gill-szálló ivószobájában sárvári kőmivesleg legények vetődtek be, hogy kiszáradt tokokat egy kis legyelevel megnedvesitsék. Céljukat azonban semmiképen sem tudták elérni, mert bármennyit is öntöttek oda, mindig lecsuszott. Ez a körülmény és az, hogy a pincér már nem akart több bort adni a jól felöntött legényeknek, kihozta őket sodrukból és nekitamadtak a főpincérnek. Már megvillant a kés is kezükben, midőn a szorongatott főpincérnek Mészáros a szálló tulajdonosa és egy vidéki vendéglős jött segitségére, akik ugyan a duhajkodókat szerencsésen lecsendesitették.

(A festő és az ágynemű.) A minap Veszprémben Huszár György szállodájában lakást bérelt egy hosszuhaju, nagykalapu, malaclopó köpényegü »ur«. Vele volt egy alacsonytermetü, fekete ruhas csinos nő. A nagyhaju Ugi István kassai illetőségü, tanulmányuton levő festőművésznek mondotta magát. Estére kelve a vendégek megvacsoráztak — persze hitelbe — s reggelre az ágynemükkel együtt eltünnek. Csak annyit sikerült róluk megállapitani, hogy Székesfehérvár, esetleg Budapest felé utaztak és azért most Budapesten is keresik őket.

Nyultenyésztők figyelmébe. Belgafajnyulak, 5 hónaposak, tenyésztésre óriásvoltuknal igen alkalmasak, darabonként 4 koronáért kaphatók. Érdeklődőknek cimmel készséggel szolgál kiadóhivatalunk.

Szőlőojtványok

hiányok pótlására 2 éves, dus gyökérrel, zöldojtással készitve ezre 100 frt. — Telepitésre gyökeres zöldojtvány ezre 80 frt. Telepitésre sima zöldojtvány ezre 45 frt.

Fásojtványok

gyönyörü példányok, fajtisztán ezre 100 frt. Szépséghibával eredési biztositással ezre 45 frt. Mind Ripária-portálisra ojtva a következő fajokban: **Fehér borfajok:** Olasz Rizling, fehér és piros Szlankamenka, Furmint, Sárfehér, Mézesfehér, Ezerjó, Erdei, Bakator, Kövidinka, Mizkovácsi, Muskotályok, Hárslevelü, Sauvignon, Bánáti, Rizling. **Vörös borfajok:** Nagy burgundi, Oportó, Nemes kadarka, Aramon. **Csemegefajok:** Fehér és piros Chasselas, Passatutti, Tokaji Chasselas, Ezredéves, Muskotályok stb. Sima Ripária-portális I. o. 8 frt, sima Ripária-portális II. oszt. 3 frt, gyökeres Ripária-portális I. oszt. 16 frt, gyökeres Ripária-portális II. oszt. 10 frt, gyökeres 2 éves gyökerü 13 frt. **Hazai nemes vesszők** sima 4 frt a fenti fajokból. Ojtványaimért teljes felelősséget vállalok s ha a vevő azzal nem volna megelégedve, azt visszaveszem s pénzét visszaadom. Előlegül az ár $^1/_4$ részét kérem beküldeni. **Hegyi bor** fehér 50 K, siller 50 K, vörös 60 K.

Székely I. József

GYÖNGYÖS (Heves m.) **Szt. Urbán-templom.**

Eladó házhelyek!

Celldömölkön, a vasuti átjáró mellett levő földemet, mely $2^1/_2$ hold, ugy egészben, mint egyes házhelyeknek azonnal, **kedvező fizetési feltételek mellett eladom.**

Bővebb értesités nyerhető

id. Huber Sámuelnél

Sági-utca.

Hirdetmény.

A Nagyméltóságu Földmivelésügyi Miniszterium 60900/1896. számu szokványrendelete szerint

válogatott első osztályu sima és gyökeres,

Ripária-Portalis, Rupestris-Monticóla és Vitis-solonis

amerikai vadvessző, valamint ugyanily alanyokra nemesitett, fenti rendeletnek mindenben megfelelő a legkiválóbb bor és csemege faju

gyökeres

fásoltványok

kerülnek nálunk ez évben eladásra.

Badacsonyvidéki Szőlőtelep kezelősége TAPOLCA, (a Balaton mellett).

UGRON GÁBOR lapvezér.

MAGYAR NEMZET

a legolcsóbb, függetlenségi 48-as napilap.

Cikkeit irják: **Ugron Gábor, Ábrányi Emil, Dr. Hàlász Lajos** orszgy. képviselő

Szerkeszti: **Lándor Tivadar.**

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egy évre	16 K	Negyedévre	4 K
Félévre	8 »	Egy hóra	1·40 »

Egyes szám ára 2 krajcár.

Megrendelhető: **Budapest, VII., Miksa-utca 8. minden postahivatalnál és lapelárusitónál.**

Gyerekek, menjetek haza!

A mama odaadja köpenyteket és azonkivül mindnyájatoknak öt Fay-féle valódi Sodener Minerál-pasztillát, mert fel vagytok hevülve a játéktól és Sodener nélkül meghültök. Tini máris köhög, mert tegnap elfelejtette az iskolába vele vinni a Sodenert. A Fay-féle valódi Sodener a gyermeki szervezet jótevője. A Fay-féle Sodener ára dobozonkint 1·25 K és kapható minden gy-szertárban és drogériában.

Főügynökség **Magyarország és ausztriára: W. Th. Guntzert, Wien IV.,** Grosse Neugasse 27.

Mitétt személy- vagy jelzálog **Pénzkölcsönöket** bárhova fordulna, kérjen **díjmentesen tájékoztatót Meller L. Egyed** cégtől **Budapest** IX., Lónyai-u. 7. sz. Telefon-Interurban 46—31.

Nagy mellékkereset

Magas jutalékot

fizetünk olyan egyéneknek és vidéki ügynököknek, kik sorsjegyeknek részletfizetésre való eladásával kivának foglalkozni.

Általános Bank részv.-társ.

BUDAPEST, VII., ERZSÉBET-KÖRUT 39. s z

mekkel adóztak. Politikai életükben nem a szónoklatoknak adóztak, nem az eszméknek hódoltak, hanem elsősorban a jellemnek. Ma a politikai életre való hajlandóság, a közpálya, az államférfiui jogkör mindent megkíván, a jellemet kivéve. Ma már nagyon sok ellentéteket ismerik a jellemnek. Csak azt nem, hogy az ember jelleme — maga az ember.

S amit Cicero egyszerűen konstatált, azt ma ezren, meg ezren fejtegetik. Az emberek kezdik szükségét érezni a jellemnek. A jellemhiány kezd inséges lenni. Kétségbeesve veszik tudomásul, hogy a tudás még nem jellem s hogy a jellemet nevelni kell. Nevelni: ez a legnehezebb. Kivált, ha neveletlen szülők akarják nevelni gyermekeiket. Mennyi áldozatot kell hozni, mennyi fáradságba kerül s milyen lassan mutatkozik eredmény. A neveléshiány valóságos átka a magyar nemzetnek. A hivatott nevelők már mind halottak. A ma felszinen levő generáció semmit sem őrizett meg a nagy nevelők szelleméből. Mai közéletünk elrettentő példája a nevelés hiányának.

A hazafiság is a jellem eleme. A neveletlen nemzedék nemzetietlen is. S ez a neveletlen, nemzetietlen generációt bántja a lelkiismeret. Nem akarja, hogy az uj nemzedék is igy nőjjön fel. Nevelni akar egy uj, intelligens, jellemes nemzedéket. Szegény neveletlen nevelőink! Hogy erőlködnek! Mennyi jóakarat van bennük s mennyi tapasztalatlanság! Hogy kapkodnak fühöz-fához. Valami frappáns nevelési módszert szeretnének létesiteni. S észre sem veszik nagy buzgalmukban, hogy hol Spártából, hol Athénből, hol meg Rómából jönnek meg ötleteikkel. Nem nézik a kort, melyet nem is ismernek; nem nézik az ifjuságot, melyet egy uj *ma* szellemében akarnak nevelni. A nevelési elveket azonositják a jóakarattal.

Igy jönnek létre a modern nevelés ötletei.

Nem fogom általánositani a kérdést. Egész Európában visszaesés észlelhető az erkölcsi fejlődésben. Vannak államok, ahol ez az állapot reakció. Nálunk csak az egyenletesen lassuló fejlődésnek egyik fázisa. Annyira izolálva még sem élünk Európa többi nemzete között, hogy ilyenfajta speciális betegséggel dicsekedhessünk. Csak nagy a hajlandóságunk, hogy megbetegedjünk s a nagy epidémia csak vigasztalásunkra szolgálhat.

Ez a betegség a maga epidémikus voltában két nagy kérdést vetett fel: az ifjuság nevelését és a feminizmust.

*

Egyik kérdés sem uj. Az ifjuságot nevelik, mióta a világ fennáll. Feminizmus is létezik, mióta az első asszony megjelent a földön. Szokratész az ifjuság nevelője volt, Szokratészné elődeink feminista. Ime: az ifjuság nevelése és a feminizmus karöltve már az ó-korban is jelentkezett. Ma az erkölcsi visszaesés ad életet e kérdéseknek. S ugy látszik, hogy az emberek erkölcsi érzéke is olyan valami, ami, ha sokat használják, kimerül, elkopik.

(Folyt. köv.)

HIREK.

Hervadó virág.

Irta: **Tomor Árkád.**

Nem szól még az erdőn tavaszi madárdal,
De lágy szellő leng már a vidéken által:
Kikeletet hirdet a nap enyhe csókja,
Mikor sugarait kis szobámba szórja.
Megdobban a szivem, pirban ég az arcom, —
De csak sóhaj hallik a remegő ajkon:
Eszembe jutsz százszor, hervadó testvérem,
Ősz lesz ez a tavasz, ugyis tudom, érzem,
Sárga ősz lesz nékem . . .

Mért akarsz elhagyni, mért készülsz el tőlünk?
Hisz a szellőtől is olyan feltve őrzünk:
A napnál többet ér édesanyánk csókja,
S halovány arcodra oly, hiába szórja!
Nemsokára itt lesz a vig fecskecsapat,
Madárnóta zeng majd az ereszünk alatt,
S vértelen ajkadon elnémul az ének, —
Angyalra van szükség, angyal kell az égnek,
Az ég Istenének . . .

Irják, hogy az ágyad hogyan körülzsongják;
Vigasztaló szót mond ez is, az is hozzád.
Te hallgatod őket s lehogy veszed észre,
Egy-egy kicsiny testvér mikor fordul fére,
Hogy a földre ejtse a csillogó könnyet,
Hiszen igy a lelke ezerszerte könnyebb . . .
Ó, ha tudnád, hozzád én is hogyan vágyom,
Megnyugtatni téged ott a betegágyon,
Hervadó virágom!

Nem, még nem ereszt ünk, hisz oly fiatal vagy!
Lásd, tavasz lesz ismét, enged a zord tél, fagy,
A nap szelid fénye pirt lop az arcodra,
Mért vinne el mégis az életnek sodra?
Az első madárdal meghozza a kedved,
A vér pezsegni kezd, forr majd ujra benned,
Ó, nem lesz hiába az én imádságom,
Gyökérről letépett hervadó virágom,
Legdrágább virágom!

Megyei tisztujitás. A kőszegi megüresedett főszolgabirói állásra Ruzsa N. megyei I. aljegyzőt, I. aljegyzővé dr. Ostfy Lajost, ennek helyébe Vidos N. szolgabirót, Vidos helyére pedig Hauler János járásunk tb. szolgabiróját jelölte egyhangulag, a járási megyebizottsági tagok csütörtökön Celldömölkön tartott értekezletén.

Szent Benedek napja. A pannonhalmi sz. Benedek-rend celldömölki székháza a rend alapitójának nevenapját a szokott ünnepéllyel ülte meg az idén is. Délelőtt 9 órakor az apátsági templomban Wagner Lőrincz apát ünnepélyes misét mondott. Rácz Endre és dr Parcsami Henrik segédletével, melyen a mindkét nembeli tanulóifjuságon kivül számos hivő jelent meg. Délben pedig az apátság fényes ebédet adott, honnan csak a késő délutáni órákban oszlott szét az illusztris vendégsereg.

Házvétel. Takách Marton főszolgabiró az ugynevezett Sóházépületet (szolgaviroi hivatal) megvette 32000 koronáért Weisz Kálmán helybeli kereskedőtől

A győri ref. egyház az elhunyt Szabó Zsigmond helyébe Szekeres Mihály noszlopi ref. papot választotta meg.

Vallásos estély. Miként már lapunk előző számában jelentettük, a mai vasárnapon d. e. a helybeli ág. hitv. ev. templomban Pröhle Károly, a theol. akademia egyik tanára Sopronból, tartja az egyházi szent beszédet a hivek lelki épülésére; délután 3 órakor pedig a theol. akademia hallgatói tartanak vallásos irányu előadásokat. — Este a soproni vendégek tiszteletére közvacsora lesz Hubert Sámuelnél, a Bárány-vendéglő éttermében. Egy teríték 2 kor. 50 fillér. A közvacsorán mások is résztvehetnek.

Árverés a vasuton. Az utasok által elhagyott ingótárgyak, névezetesen botok, esernyők, fehérnemüek, bőröndök, kendők, stb folyó hó 27-en délelőtt 9 órakor az állomási épület III. osztályu váróterrmében nyilvánosan el fognak árvereztetni.

Szinház.

A szezon vége közeledtével örvendetes hatást kelt a társulatban, hogy a szinházi publikum mind jobban és jobban érdeklődik az esték iránt. E körülménynek kihatása van a társulati tagok ambitiójára is és mondhatjuk, hogy törekvésük párhuzamban halad a pártolással. Nem palástolhatók azonban egyes hiányok, melyek még kiküszöbölésre, javitásra, tökéletesbitésre szorulnak, de ezek csupán külsőségekben rejlenek, mint pl. a dekorátió, felszerelési tárgyak stb. Ha egy pusztulásnak indult társulat reorganizálásának kezdő stádiumáról van szó, ilyesmin megütköznünk nem szabad. Feher, tudjuk, uj direktor, most vette át a Pilisi-féle társulatot hiányosságaival együtt. De, mint észlelhetjük energikus direktort talált a társulat benne, aki minden tehetségével oda hat, hogy a közönség igényeit kielégitse. Fehér az ősz folyamán ismét felkeres bennünket, amidőn jelesebb tagjainak, mint pl. Pilisiné, Lorándi stb. meghagyasával uj, tehetségesebb tagokkal kedveskedik közönségének, uj és diszes dekorational szereli fel a szinpadot. Ha ez a terv megvalósul, teljes anyagi siker fogja törekvéseit koronázni, ami most is elég meglehetős a viszonyokhoz mérten. A mult heti előadások teljes erkölcsi sikert arattak s egyes esték óriási érdeklődést keltettek a szinházlátogatókban, akik aztán hőséges tapszáporral honorálták Pilisinét, Lorándit, Kovácsot és Kellert. Pilisiné fényes tehetségével tündökölt a Magdolnában. Keller ugyanebben kreálta legjobb szerepeinek egyikét. A szombat esti nézőtér bizonyiték arra nézve, hogy az ujdonság iránt lelkesül a közönség. Ilyen szépszámu közönség kellene gyakrabban. Kedden este Nők az ellentétben cimü darabban szinre, e kitünő francia bohózat, mellyel aztán bezárulnak egy időre a szinház kapui. A bucsuelőadás jótékonycélt is szolgál a gyermekvédő liga helybeli kerülete javára. Mindenesetre dicséretreméltó ötlet, mely alkalmas a nemes közönségnek a jótékonyság gyakorlására.

A gazdák nem ülnek fel. Az irigy konkurrencia ugylátszik semmitől sem riad vissza, csakhogy elhitesse a gazdákkal, mintha a nem impregnált répamag ép oly jó és kimagasló értékü volna, mint a Mauthner Odön udvari magkereskedő által kizárólagosan forgalmazott impregnált répamag. Természetesen ez hiábavaló erőlködés, hiszen azon gazdákat, kik már impregnált répamagot vettek, se fel nem ültetik, se attól többé el nem tántorithatják: lévén egyedül hivatottak arra, hogy magát tolja fel birónak, mintha bizony a delikvens itélkezhetne a biró felett! Valóban a legfőbb ideje, hogy a konkurrencia ily feketen elfajulása ellen a földmivelési minister a legsürgősebben gondoskodjék a tisztességtelen versenyről szóló törvény megalkotásával.—

Lószemle. A f. hó. 20-án a kincstári honvédlovak felett megtartott szemlén a szemlebizottság megelégedését fejezte ki, amennyiben a 90 darab honvédlovat, általában jó kendekcióban találta 2—3 kivételével.

Sorsolás. A II. Rákóczi Ferenc lovasszobra javára engedélyezett tárgysorsjáték 1908. márc. 15-én megejtett húzásának eredménye ez: 40,000 kor. értéket nyert 109.178, 10,000 kor. értéket nyert 255.855, 6,000 kor. értéket nyert 139,538, 5,000 kor. értéket nyert 322.156. Az összes húzásokat elvégezték, a fővárosi lapok és sorsolási tudósitók az összes eredményeket közölték. A nyereségek átvételének határideje 1908. ápr. 26. Bpest, IX. Boráros-tér 2.

Hivatalos rendelet. Darányi Ignác földmivelésügyi m. kir. miniszter a következő rendeletet intézte a törvényhatóságokhoz. »A hernyók irtására a hatósági ellenőrzés megtartására kitűzött határidők közeledtével szükségesnek tartom, hogy a hernyók kötelező irtása tárgyában kiadott körrendeletem végrehajtására a törvényhatóság figyelmét felhivjam. Tekintettel arra, hogy a gyümölcstermelésnek, amelyeket leginkább a hernyók veszélyeztetnek — közgazdasági jelentősége mindinkább növekszik, felhivom a törvényhatóságot, hogy az idézett körrendeletemben elrendelt intézkedéseket a legnagyobb pontossággal és kellő szigorral foganatositsa s megfelelően intézkedjék, hogy az ezen rendelet végrehajtásának ellenőrzése végett kiküldött szakközegeim a közigazgatási hatóságok részéről kellő módon támogattassanak. Ez alkalommal, mivel a hernyókat a madarak minden emberi erőnél nagyobb mérvben pusztithatják s igy a hasznos madarak kimélése a hernyók és a kártékony rovarok elleni védekezésben jelentékny eredményt biztosithat, felhivom a törvényhatóságot arra, hogy a hasznos állatok és madarak oltalmazása érdekében kiadott rendeletem foganatositásáról gondoskodjék. Jelen rendeletem a legszélesebb körben közhirré teendő.«

Postarablás. A nemesmagasi postahivatalnak csütörtök és péntek közötti éjjelen nem várt vendégei voltak. A hivatlan vendégek hivatalvizsgálatot tartottak, ami főként a pénztár és bélyegkészletre terjedt ki. Konstatálták, hogy a pénztár nincs rendben, mert az elővigyázatos postamesternő csak a fillereket hagyta a pénztárfiókban, a bankjegyeket magával szokván vinni előszobájába. Az elégületlen rovancsolók a csekélyszámu fillereket magukkal vitték a mintegy 20—30 korona értékü bélyegkészlettel együtt. Az ismeretlen betörőket a csendőrség nyomozza.

Duhajkodó legények. Kedden este a Gill-szálló ivószobájában sárvári kőmiveslegények vetődtek be, hogy kiszáradt tokokat egy kis legylevel megnedvesitsék. Céljukat azonban semmiképen sem tudták elérni, mert bármennyit is öntöttek oda, mindig lecsuszott. Ez a körülmény és az, hogy a pincér már nem akart több bort adni a jól felöntött legényeknek, kihozta őket sodrukból és nekitámadtak a főpincérnek. Már megvillant a kés is kezükben, midőn a szorongatott főpincérnek Mészáros a szálló tulajdonosa és egy vidéki vendéglős jött segitségére, akik aztán a duhajkodókat szerencsésen lecsendesitették.

—(**A »festő« és az ágynemű.**) A minap Veszprémben Huszár György szállodájában lakást bérelt egy hosszuhaju, nagykalapu, maláclopó köpenyegü »ur«. Vele volt egy alacsonytermetü, feketeruhás csinos nő. A nagyhaju Ugi István kassai illetőségü, tanulóinyutón levő festőművésznek mondotta magát. Estére kelve a vendégek megvacsoráztak — persze hitelbe — s reggelre az ágynemükkel együtt eltüntek. Csak annyit sikerült róluk megállapitani, hogy Székesfehérvár, esetleg Budapest felé utaztak és azért most Budapesten is keresik őket.

Nyultenyésztők figyelmébe. Belga fajnyulak, 5 hónaposak, tenyésztésre óriásvoltuknál igen alkalmasak, darabonként 4 koronáért kaphatók. Érdeklődőknek cimmel készséggel szolgál kiadóhivatalunk.

Szőlőojtványok

hiányok pótlására 2 éves, dus gyökérrel, zöldojtással készitve ezre 100 frt. — Telepitésre gyökeres zöldojtvány ezre 80 frt. Telepitésre sima zöldojtvány ezre 45 frt.

Fásojtványok

gyönyörü példányok, fajtisztán ezre 100 frt. Szépséghibával, eredési biztositással ezre 45 frt. Mind Ripária-portálisra ojtva a következő fajokban: **Fehér borfajok:** Olasz Rizling, fehér és piros Szlankamenka, Furmint, Sárfehér, Mézesfehér, Ezerjó, Erdei, Bakator, Kövidinka, Mizkovácsi, Muskotályok, Hárslevelü, Sauvignon, Bánáti, Rizling. **Vörös borfajok:** Nagy burgundi, Oportó, Nemes kadárka, Aramon. **Csemegefajok:** Fehér és piros Chasselas, Passatutti, Tokaji Chasselas, Ezredéves, Muskotályok stb. Sima Ripária-portális I. o. 8 frt, sima Ripária-portális II. oszt. 3 frt, gyökeres Ripária-portális I. oszt. 16 frt, gyökeres Ripária-portális II. oszt. 10 frt, gyökeres 2 éves gyökerü 13 frt. **Hazai nemes vesszők** sima 4 frt a fenti fajokból. Ojtványaimért teljes felelősséget vállalok s ha a vevő azzal nem volna megelégedve, azt viszszaveszem s pénzét visszaadom. Előlegül az ár $^1/_4$ részét kérem beküldeni. **Hegyi bor** fehér 50 K, siller 50 K, vörös 60 K.

Székely I. József

GYÖNGYÖS (Heves m.) **Szt. Urbán-templom.**

Eladó házhelyek!

Celldömölkön, a vasuti átjáró mellett levő földemet, mely $2^1/_2$ hold, ugy egészben, mint egyes házhelyeknek azonnal, **kedvező fizetési feltételek mellett eladom.**

Bővebb értesités nyerhető

id. Huber Sámuelnél

Sági-utca.

Hirdetmény.

A Nagyméltóságu Földmivelésügyi Miniszterium 60900/1896. számu szokványrendelete szerint

válogatott első osztályu sima és gyökeres

Ripária-Portalis, Rupestris-Monticóla és Vitis-solonis

amerikai vadvessző, valamint ugyanily alanyokra nemesitett, fenti rendeletnek mindenben megfelelő a legkiválóbb bor és csemege faju

gyökeres

fásoltványok

kerülnek nálunk ez évben eladásra.

Badacsonyvidéki Szőlőtelep kezelősége

TAPOLCA, (a Balaton mellett).

UGRON GÁBOR lapvezér.

MAGYAR NEMZET

a legolcsóbb, függetlenségi 48-as napilap.

Cikkeit irják: **Ugron Gábor, Ábrányi Emil, Dr. Halász Lajos** országy. képviselő

Szerkeszti: **Lándor Tivadar.**

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egy évre	16 K	Negyedévre	4 K
Félévre	8 »	Egy hóra	1·40 »

Egyes szám ára 2 krajcár.

Megrendelhető: **Budapest, VII., Miksa-utca 8. minden postahivatalnál és lapelárusitónál.**

Gyerekek, menjetek haza!

A mama odaadja köpenyeteket és azonkivül mindnyájatoknak öt Fay-féle valódi Sodener Minerál-pasztillát, mert fel vagytok hevülve a játéktól és Sodener nélkül meghültök. Tini máris köhög, mert tegnap elfelejtette az iskolába vele vinni a Sodenert. A Fay-féle valódi Sodener a gyermeki szervezet jótevője. A Fay-féle Sodener ára dobozonkint 1·25 K és kapható minden gy-szertárban és drogériában.

Főügynökség **Magyarország és ausztriára: W. Th. Guntzert, Wien IV.,** Grosse Neugasse 27.

Mietött személy- vagy jelzálog **Pénzkölcsönöket** bárhova fordulna, kérjen **díjmentesen tájékoztatót Meller L. Egyed** cégtől **Budapest** IX., Lónyai-u. 7. sz. Telefon-Interurban 46—31.

Nagy mellékkereset

Magas jutalékot

fizetünk olyan egyéneknek és vidéki ügynököknek, kik sorsjegyeknek részletfizetésre való eladásával kivának foglalkozni.

Általános Bank részv.-társ.

BUDAPEST, VII., ERZSÉBET-KÖRUT 39. s z

Mótorvevők figyelmébe!!

Herkules-motorvalat, Budapest,
V., Vaci-ut 30.

Ajánlja ugy cséplési, mint malomüzemre kitünően alkalmas, legegyszerübb benzinlokomobiljait, melyek V. ker., Vaci-ut 30. szám alatti gyárban bármikor **üzemben megtekinthetők**:

Teljes jótallás kifogástalan üzemért!!

Ösmeretes kitünő! Bámulatos egyszerü szerkezet!

Rendkivüli csekély benzinfogyasztás!!!

13—14 éves fiu is kezelheti!

Árjegyzék ingyen! Olcsó árak részletfizetésre!

200 drb. elismerő level Magyarországon üzemben levő motorokról!

AKI az **ÜSTÖKÖS**-re 1 évre **12 K-val most előfizet**

ingyen kapja

az »Üstökös« 1907. évi teljes bekötött évfolyamát.

(600 oldal kép, élc, tárca stb.)

Az ujév óta megjelent számokat ingyen utána küldiük.

az

„ÜSTÖKÖS"

kiadóhivatala

BPEST, V., Szabadság-tér 11.

Ügynökök felvétetnek.

Értékpapirok részletfizetésre.

37 havi 12 koronás részlet.

20 huzás

37 havi 12 koronás részlet.

van évente a következő 7 darab eredeti sorsjegyre:

1 drb. Pesti Hazai Takarékpénztár sorsjegy
1 „ Konvertált Jelzálog
1 „ Olasz vörös kereszt.
1 „ Bazilika
1 „ Jósziv
2 „ Erzsébet-szanatorium.

Évi nyeremény:

4,500,000 korona.

Fenti sorsjegyeket eladjuk **37 havi 12 koronás** részletfizetésre. Egy részletnek, vagyis 12 koronának postautalványon hozzánk való beküldése után azonnal megküldjük a sorozatot és számokat tartalmazó részletiveket **azonnali játékjoggal**, mely szerint az összes nyeremények a vevőt illetik. A teljes befizetés befejezésével ezen értékpapirok a **vevő korlátlan birtokába mennek át**, aki azokra még 32—70 évig játszik, mely idő alatt minden sorjegy nyer. A további befizetésekhez portómegtakaritás céljából postatakarékpénztári befizetési lapokat küldünk.

37 havi 12 koronás részlet.

Keresk. Bank és Váltóüzlet
PAPA.

37 havi 12 koronás részlet.

Ügynökök felvétetnek.

Ügynökök felvétetnek.

Ügynökök felvétetnek.

Családi takarékperselyek.

Ügynökök felvétetnek.

NAGYBANI KÁVÉBEHOZATAL TRISZEZT!

SZVOBODA csemege különlegességek és füszeráru-csarnoka a „fekete kutyá"-hoz

CELLDÖMÖLKÖN, Kossuth Lajos-utcában van.

Megérkeztek mindennemü konyha-, kerti- és virágmagvak.

Béres Sándor

uri és női cipész

CELLDÖMÖLK, Kossut-u., kőfaragóval szemben.

Készit a mai kor igényeinek teljesen megfelelő férfi- hoi- és gyermekcipőket jó anyagból, mérsékelt áron.

Vadász- és lovagló-csizmákat, továbbá fájós lábakra special cipőket.

Javitások pontosan és jótányos áron azonnal eszközöltetnek. — Mindennemü cipőtisztitó szerek legjutányosabb árakon.

Nyomatott Emkereve N. könyvnyomdájában Celldömölk.